

.....Σ Η Μ Λ.....

Ο.- Σᾶς παρουσιάζομε, ἀγαπητοὶ ἀκροαταί, τὸ γαμήλιο τραγούδι: " Τ' ὄρφανέσας
τὸ νυφέπαρμαν ". Πρόκειται γιὰ τραγούδι μὲ μεγάλη ποιητικὴ ἀξία.
Οἱ στίχοι τοῦ διαγράφουν καθαρὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ποντιακοῦ λαοῦ.
Παρουσιάζουν ἀκόμη τρεῖς δοξασίες τοῦ, ὅπως τρεῖς διεφύλαξε καὶ τρεῖς δια-
ώησε ἡ Παράδοση. Παρόμοιες δοξασίες δὲν ἔχουν τὴν ἐννοια ἀπλῆς πα-
ραμυθένιας ὑπόθεσης μόνον. Ἀντανανιάται μέσα ἀπ' αὐτὲς ἕνας κόσμος
συναίσθηματικὸς τοῦ λαοῦ μας, ποὺ πᾶν νὰ καταδικάσῃ καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ
ὅλες τρεῖς ἀσχήμιες τοῦ κόσμου, νὰ καταργήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.
Φανερώνει ἔτσι ὁ λαὸς μας τὴν μεγάλῃ του ἀγάπῃ πρὸς τὴν ὁμορφὴ ζωὴ.
Κι' ἄς ἔρθομε στὸ τραγούδι: Ἡ κόρη παντρεύεται, ὅμως ὁ πατέρας της
βρίσκεται στὸν Ἄδην. Καμαρώνουν τὴν ὄρφανή οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι
καὶ τὴν τραγουδοῦν, τὴν στολίζουν.

Διήμερα-τριήμερα τὴν νύφην παραστένε

φορίζν' ἄτεν στολίζν' ἄτεν κι' ἄτέν κι' στεφανῶνε.

Στείλνε σὸν Ἄδην εἰδῆσιν τὸν κύρν' ἄτο' παραγγεῖλνε

κι' ὁ κύρ' τὰ ἄτο' πέρεν εἰδῆσιν κι' ἐλάλεσεν τὸν χάρον.

- Χάρε ἔλ' ἄς παλεῦωμε σὸ χάλιενον τ' ἄλῶνι σ'!

Πῶς νὰ μὴ εἰδοποιηθῇ ὁ πατέρας; Ἄς εἶναι καὶ πεθαμένος. Πρέπει νὰ
σπάσῃ τὰ δεσμὰ τῆς μαύρης φυλακῆς τοῦ κάτω κόσμου καὶ νάρθῃ στὸν
ἐπάνω κόσμο, στὸ γάμο τῆς κόρης τοῦ, γιὰ νὰ τὴν καμαρώσῃ νυφούλα.
Ὁ νεκρὸς πατέρας ξυπνάει ἀπὸ τὸν αἰώνιο ὕπνον καὶ καλεῖ τὸν χάρον
σὲ πάλῃ. Ἀναμετριέται μ' αὐτόν καὶ ἡ πάλῃ συμβολίζει τὴ σύγκρουση
τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου μέσ' τὴν καρδιά τοῦ Ἄδην. Συμβολίζει ἀκόμη
καὶ τὴν ἀπέραντη στοργὴ τοῦ Ποντίου πατέρα πρὸς τὰ τέκνα τοῦ, ποὺ
θέλει νὰ τὰ συμπαρασταθῇ στὰ βήματά τους μέσ' στή ζωὴ. Καὶ ἀρχίζει
τὸ ἁροπάλεμα. Λέει ὁ νεκρὸς:

Κι' ἂν ἔν καὶ τὸ νικᾷς με' ἐσὺ, χάρε ν' ἀηλί ἐμένα

κι' ἂν ἔν καὶ τὸ νικῶ σε ἐγώ, χάρε νὰ σάν ἐμένα.

Θά πάω ἐλένω τὴν κόρη μ' πῶς πέρν' ἄτεν καὶ πᾶνε.

Ἐπάλεφαν-ἐπάλεφαν κι' ὁ χάρον κι' ἐνικέθεν.

Εἶναι παντοδύναμος ὁ χάρος κάτω στὸ Βασίλειό του. Τὰ παλλημάρια τῆς

ζωής τόν νικούν πολλές φορές στόν επάνω κόσμο, όμως εκεί κάτω εξου-
σιάζει πανίσχυρος πάνω στους νέκρους." Έτσι ο πεθαμένος πατέρας, αφού
δέν μπορεί νάρθῃ στή χαρά της κόρης του, θυμάται τούς καλούς του φί-
λους καί τούς στέλνει τό μήνυμα.

Ἀκούσατε τι μένυσεν ὁ κύρτος ἄτος ἄς σόν Ἄδην:

"Ὀς τρῶν καί πέν' οἱ φίλοι μου κι' ἄς παραστέκν' τήν κόρη μ'.

.... φίλοι καλοί, καρδιακοί, πιστοί στόν ἀνθρώπινο αὐτόν δεσμό, μιᾶ φωνή
φίλου ἀντηχεῖ ἀπό τᾶ βάθη τοῦ Ἄδῃ καί σᾶς ὀρίζει νά παρασταθῇτε, νά
καμαρώσετε ἐσεῖς τήν κόρη του τήν ὀρφανή. Εἰ καλέ φίλε, παραστάσου
στοργικά, ὅπως θά τῆς παραστεκόταν ὁ πατέρας της καί διῶξε ἀπό τή
σκέψη της τήν ἐννοια της ὀρφάνιας τούτη τήν ὥρα τῆς χαρᾶς.

..... λύρα-τραγουδι.....

Καί τώρα ἀκούστε μερικά δίστιχα τραγουδισμένα πάνω σέ σκοπό Ὀυῶλ.

..... λύρα-τραγουδι.....

Συνεχίζομε τό πρόγραμμά μας μέ ἓνα τ ἔ κ ἢ λαγνευτόν. Χορός γοργός,
ἐνθουσιώδης. Οἱ χορευτές χορεύοντάς τον ἐνθουσιάζονται καί ἐκδηλώνουν
τή χαρά τους μέ τᾶ εὐθυμα τραγουδία τους.

..... λύρα-τραγουδι.....

Τελευταῖο εἶναι ὁ χορός Κοτσαγγέλ'. Εἶναι γνωστός ὁ χορός αὐτός &
σ' ὅλες τίς περιοχές τοῦ Πόντου, καθώς καί σ' ἄλλα μέρη τοῦ Καυκάσου,
ὅπου ἔζησε Ἑλληνο-Ποντιαῖος λαός. Μέ τό χορό αὐτό δινόταν τό τέλος
τοῦ ποντιακοῦ γάμου, ἀλλά καί τό τέλος κάθε γλεντιοῦ.

..... λύρα-τραγουδι.....

Ἔδῳ κλείνει ἡ ἐκπομπή μας. Θά εἴμαστε καί πάλι μαζί σας τήν ἐρχόμενη
ἐβδομάδα, τήν ἴδια μέρα καί ὥρα.

Οὕς ἀτότε ἀφήνομε ὕαν.

..... Σ Η Μ Α

Ἀκούσατε τή λαογραφική ἐκπομπή τοῦ Σταθμοῦ μας " Ποντιακοί Ἀντί-
λαοι " , ποῦ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Σταθός Εὐστα-
θιάδης. Μουσική διεύθυνση Ἡρακλῆ Κοκοζίδη.

..... τό σῆμα σβῆνει.....